

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sacrum Misericordiae Palatium

Variis Sacrae-Scripturae Locis, Atque Septem misericordiae operibus quasi
peristromatibus exornatum

Gazaeus, Nicolaus

Augustae Trevirorum, 1618

Calua Quorundam diuitum excusatio, inopibus sua largiri nolentium. ca.
18.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54477)

██████████:██████████

CALVA QVORVNDAM
EXCVSATIO DIVITVM
INOPIBVS SVA LARGI-
nolentium.

CAPVT XVIII.

QVorundam audire videor Immiseri-
cordium excusationem, dicentium,
Rectè loqueris pater quasi verò nobis alia
non essent negotia quam quotidie ad Mi-
sericordiæ domum concurrere.

Alij dicunt vectigalia persoluenda no-
bis sunt, ideòq; Eleemosynis insistere non
vacat. Persoluit quisquis talis est vel inui-
tus vectigalia quia cogitur, licet ex annuis
redditibus parum vel nihil susceperit, licet
fructum terra nō dederit, exactoribus tri-
butorum valorem quotidie exigentibus;
& tamen post bonorum multitudinem in-
finitam à Deo receptam, dare pauperi et-
iam quod suum non est subterfugit. Cal-
uam fortè prætexens excusationem allega-
bis Principem vectigalia exigere, vt milites
stipendiarios nutriat, mœniorum demoli-
tiones recolligat, vt bellum barbaris & Hæ-
reticis

reticis inferat: Verum hoc quidem consen-
taneū est; attamen Regem habes potentio-
rem, Regem inquā coeli terreque qui exer-
citū hic in terris habet, quē si paueris haud
dubio Orationibus suis tanquam sagittis
ignitis inimicos Inuisibiles expugnabit.

Alius inferet. Diuitiæ quas hæreditate
successiua possideo meæ sunt, has ex parte
laborū sudoribus conquisiui nunquid igi-
tur pro libitu eis vti licebit? Nunquid ei tri-
buam cui in nulla re beneficij vinculo de-
uincior? Quæ mea sunt expendo, quid eo-
rum interest? insensatam humanæ mentis
fatuitatem! Pars corporis tui, Frater tuus
fame tabescit & tu nulla Misericordiæ scin-
tilla permotus gaudes in bonis, volutaris in
delicijs & epularis; Frigore rigent propter
nuditatem Fraternalia membra, & tu acistis
inclusa vestimenta corrodit tinea.

Alius fortè obtundi sibi caput ex ni-
mia mendicantium multitudine conque-
retur. O Insensatam inhumanitatem!
Nunquid Christus molestus vobis esse po-
test? Ipse est qui voces pauperum ad instar
tubæ inflat, prouocans vos ad Misericordiæ
viscera expandenda. Ne igitur conquera-
mini de pauperum viciferatione, sed e con-
tra Sapientis dictum exequimini: *Pauperi
manum porrige.* Alijs

Eccles. 7.

Alij forsitan venturam fortè fortuitò
 veritj necessitatem, sibi ea quæ habent
 semper defutura suspicantur, quasi verò ea
 quæ in Christi nomine largita sunt minui
 possent, non verò magis ac magis cumula-
 rentur. Reuera Auaritia est quæ hûc vobis
 prudentiæ obuelata mantello incutit ven-
 turæ necessitatis horrorem, sic vobis eam
 necessitatem incutiens. Videte vobis; neq;
 vestra bona & diuitias magno labore con-
 gestas dissipetis futurum namque fortè est
 vt deinceps eis indigeatis. Cumulate diui-
 tias, congerite opes, quibus vestras hono-
 rifice, coniungatis proles, natura hoc præ-
 cipit Auaritia suadet, Tenax efficit. Hoc
 est Humanæ prudentiæ velamen, hæc A-
 uariciæ species quæ vos in dies efficit diui-
 tiarum amantiore. Non hæc, non hæc vt
 paret Prudentia est, sed inhumanitas Pru-
 dentiæ velata tegumento. Friuolis his ne
 credite nugis, sed verba Salomonis perpē-
 dite dicentis: *Qui dat pauperi non indige-*
bit, qui despicit deprecantem sustinebit pe-
nuriam, & alibi: Non affliget Dominus
fame animam iusti. Hinc enim claret ni-
 hil Misericordi vnquam defuturum, immi-
 sericordi autem etiam ea quæ habet non
 sufficient. Hanc diffidentiam reprahendēs
 Chri-

Proverb.28.

Proverb.10.

Christus inquit *considerate volucres caelestium* quae neque serunt, neque metunt, & Deus pascit eas, quanto plures estis vos? volucres quotidiano Deus sustentat alimento, & humana mens diffidentiae infatuata timore, id sibi putat defuturum quod Deus animalibus subministrat quotidianum. Audite Pontificem his verbis sententiam auream connectentem. *Non timeatur in ijs expensis defectio facultatum, quoniam ipsa benignitas, magna substantia est nec potest largitatis defecte materies, ubi Christus & pascit & pascitur.* Alij fortè mancipiorum & seruorum ab obsequijs multitudinem obijcient, dicentque: Nunquid familiaribus & domesticis subtraham ut incognitis largiar? dico verba hæc, esse verba Nabal, qui nolens familiaricum David reficere, dicebat: *Tollam ergo panes meos & aquas meas, & carnes pecorum, quæ occidi tonsoribus meis & dabo viris quos nescio unde sint?* Huicne similes esse desideratis? Absit. hunc enim sola auri & habendi cupiditas obcecatur ab operibus Misericordiae abstrahat. Alij fortè resumptes & insistentes prolium numerum obijcient. Sed tantò melius. Quantò enim abundat prolium numerus, tanto largiora sunt Misericordiae expandenda viscera, siquidem

Leo Pap.
serm. 10. te
quadr.

1. Reg. 25.

quidem perſæpe proles peccatorum cauſa ſunt, quæ parentes Eleemoſynis redimere poſſunt. Inſuper filiorum animas ſaluant quæ omnes peccatorum vinculis detinentur prout teſtatur Iob, qui per ſingulos di- *cap. 7.*
 es in ſalutem filiorum iram Dei in ſe pro-
 uocantium, Deo victimas offerebat, bona
 pauperibus erogabat, vt vindictam Dei au-
 uerteret. Cum denique filij & liberi ſint
 meliores plerumque diuitijs vacantes, quã
 opibus abundantes. (eſt namque abundan-
 tia diuitiarum fomes & nutrimentum per-
 ſæpè malorum.) Vnde videntur Parentes
 liberis diuitias congerentes, damnationis
 porrigere instrumentum. Ne igitur caluã
 hanc afferat mihi quis excuſationem. Nam
 nunquid diuitias à Patre accepisti, ſine du-
 bio. Igitur filij filijs qui ex eis naſcentur
 hæreditaria ſucceſſione relinquent, & ge-
 neratio illa generationi quæ ſucceſſura eſt,
 & per conſequens à diuinis erunt præcep-
 tis immunis. Hanc cauillationem repri-
 mit & impugnat D. Auguſtinus dum in-
 quit: Si filijs diuitias cumulatis, cur igitur *In decachord.*
 cum interit filius eius bona pauperibus nõ
 erogatis? Cur partem quæ illi contigit af-
 ſeruatis, veſtris vſibus eã applicantes? mor-
 tuus eſt dicis; ergò hæreditas eius pauperi-
 bus

bus eroganda est. Eius anima ad Deum iuit
eius bona Dei membris eroganda sunt, qui
pauperes hoc nomine dignatur, dicens

Matth. 25.

Quod uni ex minimis istis fecistis mihi fecistis. Sed inquis, Fratribus asseruo. Illi
fuit qui mortuus est viuenti dare voluisses,
quod mortuo subtrahis, nunquid quia in
cælo perire potest thesaurus ille, in quo
thesaurorum infinita asseruatur copia? Hic
thesaurum illum asseruas vnde perire po-
test, filio beato, beati membris denegans
aufers, quod suæ hæreditatis erat. Hinc pa-
tet calua & inutilis parentum excusatio.
Virtutum & honestatis congeriem libe-
ris in hæreditatem successiuam tribuite,
non verò diuitiarum pestem, animæ dam-
nationem, mortis causam destinate, quæ
quidem perire possunt, sed nec virtutum
cumulum, tinea demoliri potest. Relin-
quite eis creditores, (pauperes dico) qui
in nullo eis deerunt. Date fide iussores qui
non bona dissipent, sed ea centuplò accu-
mulent. Ne igitur de cætero filios objicia-
tis, nam etiam bene faceretis si filijs quan-
doque pauperes indigentes præferretis.
Cum dira fames per totam terram Israël
grassaretur, mulier Sareptana rogata ab
Elia panem subcinericium nequaquam du-
bita-

bitavit virum Dei sibi præferendum, sed subito quod rogabat impetrauit. Nunquid ^{3. Reg. 17.} hoc Deo displicuisse quisquam arbitrabitur? Nequaquam, quin immo Deo maxime gratum acceptumque fuit ut patet legenti textum. Elias Christum figurabat qui per dies singulos in membris suis, in pauperibus stypē à vobis emendicat, quandoque ipsemet ut infra dicitur, nunquid ergo iniustitiæ maximæ adscribendū erit, si ut filium sustentens, Deo omnium bonorum largitori quod iustum est deneges?

Ne igitur quisquam mihi liberorum obijciat nutritionem, neque pariter eorū causa ab operibus Misericordiæ auellamini, Nam non solum fructus procedit ex Misericordia, sed etiam eam sequitur beatitudo. *Tota* (inquit Psalter Regius) *die iustus* ^{Psal. 36.} *miseretur & commodat & semen eius in benedictione erit. Et infra Iusti autem hereditabunt terram, & inhabitabunt in seculum seculi super eam.* Quæ non solum calcaria vestris addere debet operibus, verum & in ipsam Misericordiæ ædē introducere. Hoc cōfirmat propositū S. Gregorius Tu- ^{Lib. 2. hist.} ronensis qui refert vocem quandam auditā ^{cap. 24.} Eleemosynario dicentem: Eredicie Eredicie

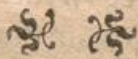
dicie (hoc enim nuncupabatur nomine
 nunquam panis à domo tua recedet, nec
 femine tuo post te, quia grassante fame
 paupisti, membra mea, pauperes inquam, re-
 ficiendo. Estote ergò sine cauillatione Mi-
 sericordes, benefici, Beneuolique in pau-
 peres. Nec enim est vnde caluam prætexa-
 tis excusationem vt patebit in exemplo di-
 uitis epulonis: Qui iudicio meo, excusatio-
 ne omni (quamuis vana & inutili palliare
 possit immisericordiam suam) vacat. Nam
 forte dicit? Cui bona largitus fuisset, cum
 nemo sese offeret? Sed calua hæc. Legimus
 siquidè in Euangelio quia Lazarus mendic-
 us erat. Quod si denuò se non vidisse alle-
 gauerit, mendacij conuincetur; nam ex
 textu legimus quod Lazarus præ foribus
 iacebat: Si denique vires illius impugnans
 otioso, (forti tamen) negauerit esse dandū,
 nec tamen inde cautelam euasionis inue-
 niet, erat enim languidus & præ vlcerum
 multitudine iacens. Et vt testatur D. Ioan-
 nes Chrsost: tanto viscerum dolore tor-
 quebatur vt non solum mouere se & ope-
 rari non posset, sed nec canes in se concur-
 rentes abigere valeret. Non igitur accedio-
 sa torpedine tactus, humi volutabatur, sed
 in supportabili vlcerum multitudine quaf-
 satus;

Luc 16.

*Serm. 4. de
Lazaro.*

fatus, infirmus moriebatur, Rursum inferet epulo, tali importuno dandum non est. At importunitatis falsò nomen ei adscribit, siquidem non diuitiarũ cumulum sed fatietatis viaticum peroptabat. Delicatiores (inquiet fortè) cibos perquirebat, sed nec hoc mantello opertus Immisericordię vitium euades: Cupiebat saturari de micis quæ cadebant de mensa tua. Curam illius famulis (inquiet) dederam. Sed & falsa nimis caluaque excusatio est, nam nemo illi dabat. Denique vt confundatur diuitis immisericordia, refert textus Euangelicus canes lambuisse vlcera eius. Nunquid datur aliquis excusationi locus? Nunquid hæc historia condemnat, adhuc hodiernos diuites, in immisericordia diuiti epuloni similes? Qui tamen caluas affingere non verentur excusationes.

F QVOD